

OPONENTSKÝ POSUDEK NA DIPLOMOVOU PRÁCI

JANY PALÁNOVÉ DĚJINY EVANGELICKÉHO SBORU V HUSLENKÁCH.

Katedra církevních dějin – vedoucí práce prof. PhDr. N. Rejchrtová
Praha 2009

156 s. (139 s. textu, 13 obr. příloh).

Dějiny jednotlivých sborů a. v. a h. v., které se po roce 1918 staly sborovou základnou nové Českobratrské církve evangelické, patří mezi studenty evangelické teologie k tématům poměrně oblíbeným. A jak vidíme na práci J. Palánové, mohou se někdy stát dokonce tématem rodinným. Jiří Palán sepsal před několika lety diplomovou práci o dějinách sboru v Novém Městě na Moravě, jeho manželka právě podala dějiny sboru svého muže, dějiny sboru a. v. a ČCE v Huslenkách.

Již při letném prolistování je zřejmé, že práce sama se vlastně nijak neliší od prací podobných. V čem konkrétně? Autorka na jednu stranu líčí dějiny sboru, který pochopitelně nemohl před rokem 1781 existovat, přesto může čtenář nabývat ze studia práce pocit, snad subjektivního, že právě založení sboru je oním předělem, kterým, konkrétně zde v Huslenkách, „vyvrcholilo“ husitství. Je možná až zlozvyk autorů takovýchto prací, že ve snaze zařadit dějiny „svého“ sboru do dějinného, náboženského a ovšem i místního kontextu věnují až příliš prostoru faktům, převzatým z literatury a narychlo poskládaným. A proto se dopouštějí, a často zřejmě nevědomky, zkratkovitých tvrzení (např. s. 8-9: *„V českých zemích došlo k nevídanému kompromisu (1485) o vzájemném uznání a měli tu vedle sebe žít v poklidu dvě církve – jedna původně jediná, která se stávala postupně menšinovou (katolická) a druhá církev (spíše církev) utrakvistická, protestantská, evangelická, která rostla.“*), která by mohla vyvolávat nemístnou kritiku, pokud by si možný oponent práce neuvědomil, že o dějiny prostoru před založením sboru autorovi vlastně tolik nejde, chce jen uvést své vlastní téma, kterým jsou i zde dějiny sboru.

Jsme-li tedy konečně u jádra práce, je možné kritickou uzdu již popustit. Palánová využila nejen archiv vlastního sboru v Huslenkách, který takto vlastně poprvé představila veřejnosti, ale i další místní cenné prameny (např. rodiny Sivkovy), nemluvě o využití moderní metody tzv. oral history, bez níž si dějiny našich sborů při živé, jakkoli někdy pokroucené ústní tradici nelze představit. Je však otázkou, proč nebyl využit archiv Synodní rady ČCE v Praze? Snad pro

absenci tam chovaných příslušných pramenů, snad z důvodů časových – neumím posoudit.

Obrázek života sboru od doby toleranční do současnosti, který se Palánové na základě popsaných pramenů podařilo vykreslit, je obrázek zdařilý a zdá se, že odpovídá historické realitě nejen s ústředním ohledem na dějiny sboru v Huslenkách, ale i v porovnání s dějinami sborů dalších (např. bídňá situace faráře, boj o peníze i mravy, stavební činnost sboru aj.), v konkrétních věcech (např. alkoholismus) pak zvláště na Valašsku. Cenný je však i „portrét“ huslenského faráře G. A. Skalského, přibližující nám nenápadně rodinné prostředí, z něhož vzešel budoucí velký evangelický teolog a církevní historik Rudolf Říčan.

Pomineme-li nyní kritické poznámky, které již zazněly, a připomeme-li, že svého úkolu – popsat dějiny sboru v Huslenkách – se Palánová po svém zhostila vcelku bezvadně, není možné na závěr nezmínit vnější podobu práce. A ta je opravdu na pováženou... Nejen, že práce obsahuje pravopisné chyby a věty jsou často skládány svérázně, nedostatky se projevíly i při typografii a sazbě jednotlivých typů písma, což četbu vyloženě ruší a vypovídá o tom, že autorka neměla na finální úpravu své diplomové práce příliš času. Leč stalo se a je to škoda!

Jakkoli uzavírám své hodnocení diplomové práce Jany Palánové „Dějiny evangelického sboru v Huslenkách“ negativně, naprosto to neplatí o obsahu ústřední části, kterou považuji za zdařilou, pramenně podloženou a kriticky vyrovnanou. Nedostatky považuji za plody nedostatku času a vlastně i ohlas „dneška“, což mi nebrání, abych práci doporučil k obhajobě a osobně navrhol hodnocení díla v rozmezí stupně B-C.

V Praze dne 16. prosince 2009.

Ota Halama, Th.D.